

תורת אביגדור

הגאון ר' אביגדור מילר זצ"ל

שיחות מוסר והדרכה בפרשת השבוע
מיסודות על שיעוריו, ספריו, וכתבי תלמידיו

לך לך תשפ"ד

עבודת הבחינה - המדע האמיתי

מהדורת כנסת ישראל

לזכות רפואה שלימה

חיה מלכה בת-בת-שבע

בתוך שאר חולי ישראל

• פרנס השבוע •

לע"נ

הר' בן-ציון בן ר' יעקב ניס ז"ל

נלב"ע י"ג מר חשון תשנ"ט

לזכות מרדכי וטובה ארמן

ולעילוי נשמת

אליעזר מנחם בן אברהם שמואל
אלטע דבורה בת אשר

חיים שלמה בן דוב בער
גיטל בת מנחם מנדל

ניתן להשיג את החוברת בחינם:

צרו קשר לברור מוקד חלוקה באזור מגוריהם
או לפתיחת מוקד חדש

• ירושלים	• בית שמש	• אשדוד	• עפולה
• בני ברק	• אלעד	• טלזסטון	• רכסים
• מודיעין עלית	• אשקלון	• מודיעין	• תל ציון
• ביתר עילית	• אופקים	• נתיבות	

לבירורים והנצחות : 02-9665295

או לקבלת החוברת במייל: ey@torasavigdor.org

חוברת מס' 185

הדפסה - דפוס העיר החדשה

תורת אביגדור

פרשת לך לך

עבודת הבחינה - המדע האמיתי

תוכן

א' - אחד היה אברהם / 3

ב' - בחינה ללא מורא / 7

ג' - בדרכו של הבוחן הגדול / 15

א' - אחד היה אברהם

"לך לך" - מתי והיכן?

"ויאמר ה' אל אברהם לך לך" - הקב"ה הודיע לאברהם כי הוא בחר בו על מנת להשיג את השלמות האמיתית, ולכן הוא מצוה עליו לעזוב את מקומו וללכת אל הארץ שיראה לו.

המפרשים דנים בשאלה מתי בדיוק ניתן ציווי זה לאברהם? האם זה קרה בעודו צעיר לימים, באור כשדים, או שמא הדבר אירע בשלב הרבה יותר מאוחר, לאחר שעזב את אור כשדים עם תרח אביו והתיישב בחרן?

יתכן ליישב את שתי הדעות גם יחד. אפשר לפרש שכבר באור כשדים החלה רוח ה' לפעם באברהם ולהמריצו לעזוב את אור כשדים, ואברהם ותרח אביו החליטו לשמוע בקול קריאתו של ה', והם עזבו את אור כשדים ונסעו מתחילה אל חרן, בדרכם אל ארץ כנען.

אולם יש לציין שבציווי עצמו, שניתן לאברהם בנבואה, נאמר לאברהם בפירוש שעליו ללכת "אל הארץ אשר אֶרְאֶךָ", ומאור כשדים אברהם לא הלך לארץ כנען, אלא לחרן שהיתה צפונית לכנען, והיא נמצאת בארץ אחרת לגמרי. נראה אפוא שהציווי המפורש ניתן לאברהם רק לאחר ששהה זמן מה בחרן. אחרת, אם לא שנצטווה כן במפורש, מדוע עזב אברהם את משפחתו והלך לכנען? מכך נראה שציווי זה ניתן בחרן.

בחירתו של אברהם

משמעות הדבר היא, שכאשר התגלה ה' אל אברהם בפרשת לך לך, ודיבר אליו בפעם הראשונה, אברהם כבר היה אדם מבוגר למדי, מישהו שכבר עבר דבר או שנים. זוהי נקודה שחשוב לשים לב אליה: אברהם כבר היה בן למעלה מגיל שבעים כאשר אנחנו מתוודעים אליו בפעם הראשונה.

והנה, מאז שאדם נולד ועד גיל שבעים, הוא מספיק לעשות דברים רבים, וניתן להניח שאברהם ניצל את השנים הללו כדי לעסוק במעשים שהפכו אותו לראוי לחזון נבואי מאת ה'. הלא ה' אינו מדבר עם אדם ללא שקדמה לכך סיבה מצד מעלתו של האיש. גם דמויות ההוד הגדולות ביותר המוזכרות בתנ"ך, לא בהכרח זכו לגילוי נבואי. הקב"ה מעולם לא התגלה בנבואה ליוסף הצדיק - אפילו לא פעם אחת. הוא מעולם לא דיבר אל ראובן, שמעון, לוי או יהודה. בתורה לא מסופר דבר אודות כך. איני מדבר כעת על מקורות אחרים, אבל בתורה זה לא כתוב.

מתוך הפסוקים בעצמם עולה אפוא תמונה ברורה, ומוכח מתוכם שהיתה כאן הקדמה כלשהי לנבואה זו. חייבת היתה להיות איזושהי עשייה גדולה, מעשים נפלאים שאינם מוזכרים בתורה, שמחמתם נבחר אברהם על ידי הקב"ה, להיות אדם הראוי שהאלקים בכבודו ובעצמו ידבר אליו.

הסיפור המרכזי

כולנו יודעים שאברהם אבינו עשה דברים גדולים ביותר במשך השנים הללו. גדלנו על הסיפורים הללו, שסופרו על ידי הגננות והרב"ס. סיפור שבירת הפסלים, ההשלכה לכבשן האש על ידי נמרוד, וכן סיפורים נוספים. הסיפורים כולם אמת, אולם עלינו לדעת שהסיפור המרכזי, מה שייחד את אברהם משאר בני האדם והקנה לו את הזכות לגילוי אלוקי, היא העובדה שהוא הגיע להכרה בבורא עולם. זה היה הרקע לכל הסיפורים שאנחנו מכירים. גדולתו של אברהם אבינו היתה בכך שהוא האמין בה'.

במבט ראשוני זה לכשעצמו לא נשמע לנו דבר גדול כל כך. גם אנחנו מאמינים בה', עוד מאז שאנחנו ילדים קטנים - הרב"ה בחיידר לימד אותנו את זה - כך שכאשר אנחנו שומעים שאברהם אבינו האמין בה', זה לא עושה עלינו רושם גדול כל כך.

אך זו טעות. האמת היא שהאמונה שלנו אינה חזקה וברורה כפי שאנחנו סבורים. אך גם אילו היתה כזו, הרי שגדולתו של אברהם אבינו התבטאה בכך שלו לא היה רב"ה בחיידר שלימד אותו על הקב"ה. העובדה שילד קטן הגיע לבדו לאמונה הזו, בלי שלימדו אותו על כך, היא כמעט ניסית. אברהם אבינו התחיל מאפס - לא היה לו כל חינוך בעניין.

כך מלמדים אותנו חז"ל, שאף אחד לא הדריך את אברהם אבינו בדרך זו. לא היה לו כל מורה ומלמד, מה שמביא אותנו לשאלה הגדולה: איך? איך מילד קטן ששמו אברם, יצא אברהם אבינו?

עבודת אברהם

התשובה היא שאברהם עָבַד. "בן ג' שנים הכיר אברהם את בוראו" אומרים חז"ל (נדרים לב, א). כבר מגיל צעיר התבונן אברהם סביבו וראה את העדויות הברורות המוכיחות מעל לכל ספק שהעולם נברא על ידי מעצב-על.

כיצד הכיר אברהם את בוראו אם אף אחד לא לימד אותו על כך? הוא הביט סביבו. אתם יודעים מה הוא ראה? הוא ראה זרעים עפים עפים ברוח. יש זרעים בעלי כנפיים. ראיתם פעם דבר כזה? יש מינים רבים של זרעים שנישאים ברוח בעזרת כנפיהם, והם מסוגלים לעוף למרחק של קילומטרים רבים. הם יכולים להגיע אל מעבר לאוקיינוס. זה דבר נפלא. כאשר מתבוננים בזרעים ומבחינים בכנפיהם, הכנפיים מראות לנו שהן נבראו לתכלית מסוימת. מי יצר את התכלית הזו? "כְּבוֹד מְלִכּוּתָּךְ יֵאֱמָרוּ" - הזרעים מכריזים על גדולתו של הבורא שעיצב וברא אותם בחכמתו האינסופית. ובתוך כל אחד מהזרעים הללו דחוסים מאות אלפי פיסות מידע, כל אחת מהן חיונית לתפקודו המושלם של הזרע.

אברהם אבינו בחן את העולם שהוא חי בתוכו, וידע שיש בורא. כל דבר שהוא ראה בעולם, חיזק אצלו יותר ויותר את ההכרה הברורה שהוא מביט במעשי ידיו של יוצר הכל. הוא ראה מכל עבר את הקב"ה שברא את עולמו בחכמה ובחסד.

מחבט הזבובים המופלא

הוא לא הפסיק להביט סביבו. הוא לא עשה זאת פעם אחת אלא אלפי פעמים. בעודו נער צעיר הוא הלך בשדה ואמר לעצמו: "הבט בפרה הזו העומדת בשדה ומזבלת אותו. היא אוכלת עשבים, ובו בזמן מזבלת את השדה. אולם הזבל מושך אליו זבובים, וזבובים עלולים לעקוץ את הפרה. ולכן ניתן לפרה זנב ארוך שבראשו יש מעין מטלית המשמשת כמחבט זבובים. הפרה מנענעת את זנבה הלךך ושוב, ובכך מגינה על עצמה מפני הזבובים".

יצא לכם פעם לראות פרה? אני ישבתי פעם והתבוננתי בפרה במשך זמן רב. היה זה מחזה מיוחד במינו. הפרה מניעה את זנבה ללא הפסקה, כי אחרת, הזבובים יעקצו אותה וימצצו את דמה. הפרה מגינה אפוא על עצמה באמצעות מחבט זבובים מיוחד במינו שסופק לה על ידי הבורא. כמה נפלא היה לראות את זה.

בין אברהם לבין "חובבי טבע"

אברהם לא היה כמו אותו טיפש שכתב כתבה ארוכה, שבה הוא משבח את העיצוב האינסופי הקיים בטבע. הוא קורא לזה "עיצוב אינסופי", אבל בו בזמן טוען שהכל הגיע במקרה. שמעתם? עיצוב אינסופי-מקרי. "שוטה שבעולם!" חשבתי לעצמי. "האינך מבין שעיצוב אינסופי פירושו שיש מעצב אינסופי?"

אבל אברהם אבינו הבין שהמציאות הזו לא נוצרה במקרה! הקב"ה תכנן הכל בצורה המדויקת ביותר. "הבריאה כולה עוצבה במטרה לגלות את הבורא שעיצב אותה", היתה מסקנתו. "משכך, אקדיש את כל חיי כדי לראות המעצב הגדול מתוך התופעות המופלאות שהוא ברא בעולמו".

הוא התבונן לא רק בתופעות שבעולם מסביבו, אלא גם בגוף שלו בעצמו. אברהם חשב לעצמו: "איך זה שבדיוק כשאני זקוק למזון, אני מרגיש רעב? האין זה נס מופלא מאין כמותו? המציאות הזו מורה באופן ברור ביותר שהיא תוכננה בקפידה ובחכמה, חכמה מורכבת ונשגבה, למעלה מכל סוגי החכמה המוכרים לנו. אף אחד אינו מסוגל לשחזר מערכת מעין זו! כיצד זה שכאשר אני זקוק למים, אני מרגיש צמאון?" אברהם חשב על הדברים הללו שוב ושוב.

בכל פעם שאברהם הרגיש תחושת רעב - איני אומר שזה קרה כשהיה בן שלוש, אולי הוא כבר היה בן שבע, אולי עשר, אולם בשלב מסוים אברהם אמר לעצמו: "ראה זה פלא! מה היה קורה אילו לא הייתי מרגיש רעב? כיצד היה נראה העולם אילו כל אדם היה צריך לשאת בכיסו כרטיס מיוחד שאמור להזכיר לו כמה עליו לאכול היום כדי להחליף את החומרים שהגוף שלו משתמש בהם מדי יום. אני זקוק לכמות כה רבה של פחמימות, כל כך הרבה מים, כל כך הרבה מלח, וכן הלאה וכן הלאה". מה היה עושה ילד שאינו מרגיש רעב, אלא צריך לאכול על פי הוראות של כרטיס? הוא היה תוחב את הכרטיס לכיסו, שוכח מהענין כולו, ורץ החוצה לשחק. את מי מעניין כרטיסים כאלו ואחרים? יש לו דברים יותר חשובים לעשות מאשר לבזבז זמן על אכילה... ומה היה בסופו? הוא היה נופח את נשמתו באמצע הרחוב.

אילו בני אדם היו נאלצים לחיות על פי כרטיסים, האנושות לא היתה שורדת! אולם העולם ממשיך להתקיים, בזכות אותה תבונה עליונה שחזתה מראש את כל צרכי האדם - חכמה אדירה שיצרה את המושגים רעב, טעם, הנאה ושובע, וכל שאר צרכי האדם.

פלא על גבי פלא

מדוע כאשר האדם נצרך להתפנות, הוא מרגיש דחף לכך? מדוע שיהיה דחף כזה? וכשכבר יש את הדחף - כיצד מצליח האדם לשלוט בעצמו? האין זה פלא? יש לאדם דחף, אבל הוא מצליח לשלוט בדחף הזה. המוח פוקד על גופו להתאפק עד שהוא מגיע למקום המתאים.

זוהי מציאות פלאית ביותר. איך זה קורה? הדחף עצמו הוא נס עצום, והיכולת לשלוט בו היא פלא על גבי פלא. מציאות זו אינה פשוטה כלל וכלל, אלא מורכבת מאין כמות!;

בחירתו של בעל הבריה

אברהם חשב על הדברים הללו כל הזמן; כשהיה בן שלוש, שבע, חמש עשרה, עשרים ושלושים - הוא אף פעם לא הפסיק. עד שיום אחד, כשהיה בשנות השבעים לחייו, ה' דיבר אליו. בשלב זה, אברהם הגיע להכרה כל כך ברורה בה, עד שהוא אמר לעצמו: "אני רואה את ה'! אני מרגיש כאילו אני רואה אותו ממש מול עיני!" "אם כך", אמר ה', "אז הנה אני!"

המדרש רבה (לט, א) מביא משל: "אמר רבי יצחק, משל לאחד שהיה עובר ממקום למקום, וראה בירה אחת דולקת" - הוא רואה בנין גדול המואר באור יקרות. הוא שם לב

שהבנין מטופח ומסודר; צירי הדלתות משומנים היטב, החלונות נפתחות ונסגרות בקלות, והכל עובד מצוין. המסקנה ברורה: יש כאן בעל הבית שמתחזק את המקום.

האיש הזה חושב לעצמו: "תאמר שהבירה הזו בלא מנהיג?!!" - היתכן שבנין כזה יתפקד בלא בעל הבית? וככל שהוא מוסיף להביט בבנין, הוא שם לב לעוד ועוד פרטים המוכיחים בבירור על הסדר והתכנון הנשמרים בקפידה בבנין הזה, והוא אומר לעצמו: את המיילים הללו שוב ושוב: "מי כאן בעל הבית? חייב להיות בעל הבית!" עד שלבסוף: "הציץ עליו בעל הבירה, אמר לו אני הוא בעל הבירה" - בעל הבית מוציא את הראש מהחלון ואומר: "נכון, צדקת. יש בעל הבית, והנה אני כאן!"

זו הסיבה שה' יתברך דיבר אל אברהם כאשר היה בשנות השבעים. "כעת אתה שלי. הואיל והצלחת לגלות אותי בתוך הטבע - ולא רק שגילית אותי, אלא המשכת להביט עוד ועוד, וחיזקת יותר ויותר את ההכרה בנוכחותי, אני בוחר בך. אתה בחרת להיות שלי על ידי שהבחנת בי בעולם שסביבך, ואני בוחר בך למשימה הגדולה - להיות אביהם של האומה שלי. ובכן, 'לך לך' - התחל במשימה".

ב' - בחינה ללא מורא

ערים של אלילים

עלינו להבין שההישג הגדול הזה של אברהם אבינו - להגיע להכרה ברורה ובהירה ב'בעל הבירה', לא בא לו בקלות. לא רק שהוא הגיע למסקנה זו לבדו, בלי מורה ומדריך, אלא שהיה עליו לעמוד מול דעתה והשפעתה של האנושות כולה. אברהם נולד באור כשדים, וחפירות שהתגלו מראות שאור כשדים היתה עיר של עבודה זרה, עיר שלמה שהוקדשה לעבודת הירח. היתה זו מעין 'עיר הקודש' לעבודת אלילים. אור כשדים היתה מלאה במקדשים שבה סגדו לירח. זה אנחנו יודעים היום מממצאים ארכיאולוגיים.

תארו לעצמכם שאתם מבקרים במקום כזה - אל תבקרו שם - אבל נניח והגעתם לעיר 'לורדס' שבצרפת, שאליה מגיעים מדי שנה עשרות אלפי נוצרים כדי לזכות ב'ברכתם' של 'קדושים' מתים, שאמורים לרפא אותם.

יש 'באבע מעיישה' שלמה שהומצאה יש מאין אודות מקום זה, ועד היום מגיעים אליו חולים מכל רחבי העולם על מנת למצוא מזור למחלתם. יש כל מיני שקרנים שטענו: "נכנסנו למקום העבודה זרה עם קביים, קיבלנו את ברכתם של ה'קדושים', וזרקנו את הקביים. 'צאנו משם בריאים ושלמים'. כששומעים סיפורים כאלו, לא קל להימלט מהשפעתם.

כמובן שהכל שקר וכזב. הם לא מספרים לכם שרובם המוחלט של אלו שמבקרים שם חוזרים יוצאים משם בדיוק באותו מצב כפי שהיו קודם לכן. וגם אלו שזרקו את הקביים - אם אכן כך אירע אי פעם - אין ספק שהם נזקקו להם שוב כעבור זמן לא רב.

אין ספק שאילו היו חוקרים את המקום הזה בצורה אמיתית ומדעית, היו מגלים שמדובר בהונאה אחת גדולה. זה הכל.

כלכלה של פתיים

אולם הודות לתעמולה מוצלחת, 'לורדס' הפכה ל'עיר קדושה', ותושבי המקום מנצלים היטב את המצב הזה. יש שם כל מיני חנויות המוכרות 'מוצרי דת' כאלו ואחרים: ספרונים, שרשראות, כל מיני קשקושים. המקומיים מתפרנסים היטב הודות להמון התמים.

זו היתה המציאות באור כשדים. עסקים לממכר פסלים שגשגו ופרחו, ותר, אביו של אברהם, ניהל גם הוא חנות כזו. הוא מכר פסלים מפסלים שונים: פסלים גדולים, פסלים קטנים, פסלים לכל מטרה. מי שביקש ילדים, קנה פסל מיוחד המועיל לילודה. מי שרצה להיות עשיר, היה עבורו אליל של עושר. כל מיני פסלים, כל אחד עם מומחיות מיוחדת - וכמובן גם עם תג מחיר מיוחד...

לא תמיד תרח יכול היה לשהות בחנות במשך היום כולו. מפעם לפעם היה עליו לגשת למפעל הפסלים כדי לבצע הזמנות, והחנות הופקדה בידי הצעירות של אברהם, שהיה אמור למכור את מרכולתו של אביו.

איש המכירות

אולם אנחנו יודעים מדברי חז"ל שאברהם לא היה 'איש מכירות' כל כך מוצלח. פעם הגיע אדם שביקש לקנות פסל שיביא לו כח וכבוד. אברהם אמר לו: "הנה, זהו הפסל הגדול ביותר שיש לי בחנות. כמובן שגם המחיר שלו הוא הגבוה ביותר. אם הוא מתאים לך - קח אותו".

האיש עמד וחך בדעתו.

אברהם פנה אל האיש: "בן כמה אתה?"

"בן חמישים", ענה.

"את הפסל הזה ייצרו אתמול. הוא בן יומיים. נראה לך שהוא יוכל לעזור לך?"

האיש קיבל את דבריו, השאיר את האליל על הדלפק, לקח את כספו והסתלק לדרכו.

אברהם לא הכניס שום כסף לקופה, וכשאביו חזר ושמע מה שקרה, מן הסתם הוא נתן לאברהם 'פאטש' חזק, וגער בו: "אתה הורס לי את הפרנסה!"

פעם נפל פסל מהמדף, ונשבר לו האף. כשתרח חזר לחנות, הוא שאל את אברהם מה קרה. אברהם ענה לו: "אם הפסל אינו מסוגל להגן על עצמו מפני נפילות, אז איזה מין אליל הוא זה? הספקים מוכרים לך סחורה פגומה. הפסלים הללו לא שווים כלום".

קול ה' בבריאה

כמה חבל שיהודים רבים כל כך נשארים כל חייהם עם הסיפורים של אברהם אביו ותר, אבל אינם מבינים את משמעותם. עלינו להפנים שסיפורים אלו התרחשו אך ורק בגלל מסירותו של אברהם אביו לראות את הש"ת בעולם שמסביבו. זה כל מה

כולנו מתגייסים!!!

48 שעות גורליות

להעמדת והחזקת התורה

בארץ ישראל

יום רביעי-חמישי י"ז-י"ח מרחשון

אליכם - קוראי עלון תורת אביגדור פונים אנו בקריאה נרגשת

כבר נתפרסם הדבר ברחבי בתי המדרש בארץ ישראל ובעולם כולו - ההשפעה העצומה והשינוי המהותי שמחוללים דברי תורתו של רבינו הרה"ג ר' אביגדור הכהן מילר זצוק"ל ובפרט בקרב ציבור לומדי התורה!
הקוראים החדשים שפוגשים בעלון בפעם הראשונה עומדים משתוממים לנוכח הדברים המאירים שכמותם לא טעמו אי פעם
הקוראים הותיקים מגיעים לנקודת ההפצה השכונתית בלהט להשקות את נפשם הצמאה בדברי אלוקים חיים המורים להם את הדרך ילכו בה

מי היה הרב אביגדור מילר זצ"ל?
לפני כמה זמן הוא חי?

כאלה ועוד שאלות נשמעים תדיר מפי המון העם שמעולם לא שמעו על
קדוש ישראל מאור עינינו
הרה"ג ר' אביגדור מילר זצוק"ל

הרב, מחניכי ישיבת סלבודקה ותלמידו המובהק של הגאון ר' אייזיק שר זצוק"ל נולד בעיר בולטימור שבאמריקה והיה ידוע ברחבי אמריקה כגאון אדיר וכאחד המשגיחים שבדור. השיעורים התדירים אותם היה מוסר הוקלטו בקפידה, וספריו המיוחדים אף תורגמו ללשה"ק. הציבור שהכירו את תורתו של הרב זצ"ל דבקו בה בכל עוז, אך דא עקא, מאז שנפטר בשנת תשס"א עברו שנים בהם ציבור רב ובמיוחד בארץ ישראל פשוט לא היו מודעים לאוצר הגדול שנמצא בהישג ידם.

זכינו אנו ולפני כמה שנים החלה מגמה של תרגום הקלטות שיעוריו הרבים לכתב, והדפסתם כעלון שבועי - 'תורת אביגדור', ולפני כ 3 שנים אף החל תרגום מאנגלית ללשה"ק (ולעוד כמה שפות ברחבי העולם).

המהפך האדיר אותו חווה עולם התורה מאז, הוא בלתי ניתן לתיאור!
עם ישראל צמא למים והביקוש הולך וגובר מיום ליום

בעת יש לכם הזדמנות להיות חלק מזה!!!

הביקוש הוא עצום וההוצאות גם הם עצומות!
החל מתרגום ועד עריכה,
הדפסה וכלה בהפצה!

לולי עזרתכם אין לנו איך להמשיך!

ימים רביעי-חמישי י"ז-י"ח מרחשון

פעילים

'גדול המעשה יותר מן העושה' צרו קשר
וקחו לעצמכם יעד לגייס עבור הקמפיין

תורמים

תרום 50 עלונים
מידי שבוע

תרום 25 עלונים
מידי שבוע

תרום 5 עלונים
מידי שבוע

120 ש"ח לחודש

72 ש"ח לחודש

18 ש"ח לחודש

שותפים

בואו להיות שותפי קבע עם רבינו זצ"ל בהפצת תורתו
ההשקעה הכי בטוחה!

ציטוטים מדברי הרב בענין ההשתפות בקמפיין הבעל"ט:

"...כשמגיעים לתיבת הדואר שלכם כל מיני מכתבים, כל מיני בקשות של צדקה - ישיבות, כוללים, חולים - כל מיני ארגונים - אל תשליכו אותם לפח האשפה! צריך **לרצות** להשתתף במאמצים אלו! שמא תטענו: האם הדולר הבודד שלי יסייע במשהו? אולי כן ואולי לא, אך לא זהו הנושא כעת. אין זה משנה האם הם זקוקים לדולר שלך, כי גם אם הם אינם זקוקים לך - אתה זקוק להם!"

"עלינו לנסות ולהצטרף לכל ענין חיובי שעם ישראל עוסק בו, כפי יכולתנו, אפילו בפעולה הקטנה ביותר. גם אם פעולתך לא תשנה את העולם - היא תשנה את העולם הפנימי שלך!"

"כמובן, ככל שהאדם תורם יותר, הרי הוא מראה בזה יותר השתתפות בעניינים הנפלאים שלהם הוא תרם, אבל לכל הפחות צריכים לתרום **משהו**. ניקח לדוגמא יהודי שאין לו את אפשרות להרים תרומה משמעותית לישיבה. מדובר בסכומים עצומים שפשוט אינם קיימים אצלו. באים אליו מהישיבה ומבקשים ממנו: 'אולי תרצה לתרום את בית המדרש לעילוי נשמת אביך. מדובר בתרומה של מאה אלף דולר בלבד. או אולי תתרום חדר בישיבה, בתמורה לשלושים אלף דולר'. היהודי הזה מביט באנשים כאילו נטרפה עליהם דעתם, וחושב לעצמו: 'אני? הרי איני מסוגל אפילו לעמוד בהוצאות עבור שכר הלימוד של ילדי! אני פטור! אני בכלל לא מעוניין לשמוע על זה! **אינך מעוניין?** זו טרגדיה, משום שכל הנטפל לעושי מצוה הוא כעושי מצוה. הקב"ה משלם שכר עצום עבור אלו שעשו כפי יכולתם לטוב חלק במצוה, כמו שזה שעשה את המצוה בעצמה. אדם שתרם חמש דולר או חמש מאות דולר לישיבה, הרי הוא מצטרף לזה שתרם מאה אלף דולר! כל עוד הוא עשה כפי כוחו ויכולתו, הרי שגם הוא מבוני הישיבה, ואפילו אם לא יזכה ללוח הנצחה על גבי קיר הישיבה, הוא יקבל שכר עצום בשמים, משום שעשה הכל כדי לטוב חלק במצוה. 'מחצית השקל' שלו תיזכר על ידי הקב"ה לנצח נצחים."

"הלא רובנו איננו יכולים ליצור שינויים גדולים, ולהשפיע באופן אדיר על העולם, בכוחות עצמינו. לא רק שאין לנו את הזכות לכך, אלא שגם אין לנו את כח ההשפעה ואת המשאבים הדרושים לשם כך. ואף על פי כן, הקב"ה חפץ שאנחנו **נראה** את רצוננו ושאיופותינו לשנות את העולם, על ידי שנשתתף יחד עם עם ישראל בפרויקטים הגדולים שלו, אפילו אם השתתפות זו נעשית באופן המינימלי ביותר. אם אנו תורמים סכום כסף קטן לאיזה ענין גדול של תיקון בעם ישראל - בזה אנו מזדהים עם הערכים הגדולים והפרויקטים החשובים, וממילא הקב"ה 'יְשַׁלֵּם שְׂכָר לְנִתְפָּל לְעוֹשֵׂי מְצָוָה קְעוֹשֵׂי מְצָוָה'. הרי זה כאילו הרמנו את כל הפרויקט האדיר הזה בעצמינו, ואנו נקבל שכר על כל המצוה כולה."

"כאשר אתה תורם כסף לישיבה שבה בחורים יושבים ולומדים תורה יומם וליל, הכסף שלך לומד גמרא עבורך. הכסף שלך לומד עכשיו מסכת בבא קמא. אם הממון שתרמת מסייע בידיהם של עובדי ה', לגדול ולעבוד את ה' טוב יותר, **אתה** הוא זה שעושה את זה! אדם ששכפו מסייע בקירוב רחוקים, הרי זה כאילו הוא עצמו מקרבם לתורה ומצוות. זהו חסד מיוחד שעשה עמנו בורא העולם, כשגילה לנו שיש לנו את הזכות להיות שותפים על ידי כספנו. זה לא שתרמת את הכסף, קיימת מצות צדקה זוהו, כעת סיימת עם הענין. זה לא הסוף - זו רק ההתחלה; ההתחלה של הדברים הנפלאים שאתה עומד להשיג!"

שהיה לו! עד לאותו יום שבו זכה לחזון הנבואי של "לך לך", לא היה לו דבר מלבד האמונה שהשיג מכח ההתבוננות בבריאה. הקב"ה דיבר אליו מתוך טבע הבריאה.

אבל זה היה כל כך ברור לו, קולו של הקב"ה היה כל כך חד ועוצמתי, שלא היה דבר שיעצור אותו. אברהם אבינו סבל קשות, ולא רק מאביו. הרשויות שמעו את שמעו של ה"כופר" הצעיר, ונקטו נגדו בצעדים. עלינו להבין עד כמה מסוכן היה להיתפס על עוון כזה באותם ימים, שכן כולם האמינו בעבודה זרה וסגדו לה. בכל מקום שאליו הלך אברהם, הוא נתקל בפרצופים כועסים של עובדי אלילים. לא רק כמרים, אלא המון העם תיעב אותו גם כן. הוא נתפס כשוטה, כרשע, כאפיקורוס. היה עליו לסבול חרפות וגידופים, יריקות וקללות.

לא זו בלבד, אלא שהוא אף הושלך לבית הסוהר. ברמב"ם ובמדרשי חז"ל מובא שאברהם נאסר במשך שנים רבות. הוא כמעט הוצא להורג, ואז היה עליו להסתתר ביערות ובמדבריות במשך זמן רב עד שהצליח להימלט על נפשו למדינה זרה. רק לאחר שהמלך מת, הוא יכול היה לשוב לארצו, אבל הרדיפות כלפיו המשיכו הלאה.

הסטודנט האמיץ

קשה עד מאוד לעמוד בפני גינוי ציבורי בקנה מידה שכזה. לפעמים יותר קל לקפוץ אל תוך כבשן האש ולמסור נפש, מאשר ללכת ברחוב, מוקף באויבים השולחים לעברך מבטי שנאה ויריקות. זהו ניסיון קשה ביותר.

ניקח לדוגמא מקרה שיכול להתרחש בימינו: סטודנט יהודי הלומד באחת האוניברסיטאות, מעז להרים את קולו ולומר שה' ברא את העולם. מה תהיה התגובה? אין ספק שהמרצה שלו יפסוק שהוא "נכשל" בכל הקורסים. ראשי מוסד הלימודים יטענו שהוא נכשל בקורסים על האבולוציה. וכמובן, כל מיני איגודים ינקטו כנגדו בצעדים משפטיים. הם יתבעו אותו על כך שהוא מנסה להכניס דת אל תוך מוסדות הלימוד. אפיקורסות מותר ללמד שם כמה שרק רוצים, אולם הם יכריזו מלחמת חורמה נגד כל מי שרק יעז להזכיר את הבורא.

אבל אברהם אבינו עמד בניסיונות! הוא ראה את ה' בחוש ממש, ולכן שום דבר לא עמד בדרכו. ככל שהוא הגיע להכרה ברורה יותר, בזרעים, בפרות, ובכל שאר נפלאות הבריאה, כך גבר כח התנגדותו. ברגע שהבין שיש כאן בירה שבראשו עומד בעל הבירה, הוא הפך את העניין הזה למטרת חייו: להכיר טוב יותר את אותו בעל בירה. זה נתן לו את העוז והתעצמות לעמוד מול העולם ולהילחם בו בגבורה. "אתם יכולים להמשיך לדבר כמה שאתם רוצים על אלילי הכזב שלכם, אולם אני אמשך להתבונן בעולם ולראות את מעשי ידי הבורא".

מדענים כוזבים

עבודת חיים זו הפכה את אברהם לגאון, ל'מדען', להבדיל אלף אלפי הבדלות. אני נוקט בכוונה תחילה בביטוי הזה, כי זוהי ההגדרה אמיתית של המושג 'מדען' - אדם בעל ידיעות בטבע הבריאה. ה'מדענים' של היום אינם יודעים דבר, כי לא זה מה שמעניין אותם. ה'מדע' של היום משמש כאמצעי להסתיר את האמת.

עולם המדע היום מאוגד במטרה להונות את העולם כולו ולגרום לו להאמין באתאיזם. הם מוציאים סכומים אדירים של כספים עבור מטרה זו. ואגב, הכסף הזה מגיע מהמיסים שאנחנו משלמים. נאס"א (סוכנות החלל של ארה"ב) נוטלת את הכסף שעמלנו עליו קשות, ומשתמשת בו במטרה לגלות חיים בחלל החיצון. מדובר בחלום בהקיץ, אולם תיאורית האבולוציה מחייבת זאת, כי אם כאן בכדור הארץ נוצרו חיים בטעות (עפ"ל), הרי שיתכן מאוד שכך אירע גם בעולמות אחרים, אז בואו ננסה ליצור קשר עם אותם עולמות עלומים. אמנם זה יעלה לנו מיליארדי דולרים, אבל למה לא? אם זה יוכיח את תיאוריות הכפירה, הרי שזה שווה כל מחיר. אז בעודם מבזבזים את כספי משלם המיסים האמריקאי כדי לקדם את מטרות האתאיזם, העולם כולו מקבל את הרעיון הזה, שאין הכי נמי, יתכן שישנם עולמות נוספים שגם בהם מתקיימים חיים. אם הממשלה מוציאה כל כך הרבה כסף על זה, בוודאי שיש בזה משהו.

אולם אברהם אבינו לעג לכל זה. הוא ראה את חכמתו של הבורא יתברך, ואמר: "למי בכלל אכפת מטענות הכזב של עובדי האלילים?!" והוא הוכיח את טענותיו על פי היגיון. הילד הצעיר הצליח בכוחות עצמו לזנוח את דעת הקהל העולמית ולדבוק באמת שהוא ידע, וזה מה שהביא ל"וּמְצָאתָ אֶת לְבָבוֹ נֶאֱמַן לְפָנָיִךְ". אברהם לא נע ולא זע מעיקרי האמת שהוא גילה. ברגע שהוא ראה בעיניו את האמת הפשוטה, שכל פרט קטן ביותר בעולם מגלה על מציאות הבורא, שום דבר לא יכול היה להזיז אותו או להחליש את השכנוע הפנימי שלו בדבר חובתו לראות את הבורא בכל אחת מבריותיו.

לא מספיק "אמונה פשוטה"

הנושא הזה - כיצד אברהם אבינו הקדיש את חייו כדי להבחין בבורא יתברך מתוך הבריאה, הוא דבר שצריך לשים עליו דגש, משום שאצל רבים מבין שומרי התורה והמצוות בימינו, הרעיון הזה נשמע כמיותר לחלוטין. הם מאמינים, כפי שנאמר להם בטעות, ש"כל מה שצריך זו אמונה פשוטה" - ובמילים אחרות, מספיק לומר "אני מאמין", ואין צורך ביותר מכך. לנסות ולשכנע את עצמך מעבר לזה, הוא עיסוק מיותר לגמרי.

פעם, לפני שנים רבות, אירחתי תלמיד חכם מסוים בשולחן השבת שלי, והתחלתי לשוחח איתו על הנושא האהוב עלי: התפוח. סיפרתי לו כיצד קליפתו של התפוח מזכירה לנו את הקב"ה. כיצד יתכן שיש עטיפה שמגינה על הפרי, ואז כשרוצים לאכול את הפרי, אפשר לאכול את העטיפה גם כן? זהו נס של ממש! "איזה דבר נפלא", אמרתי לו. אבל הוא הביט בי במבט חלול, בפנים אטומות! פירושו של דבר שאפילו מבין תלמידי החכמים ישנם כאלו שאינם מבינים עד כמה חשוב לראות את השי"ת בבריאה.

חיים של אמונה

אבל אברהם אבינו הוא הסמל שלנו, הוא לימד אותנו לנסות ולהשיג עוד ועוד אמונה בבורא עולם, עוד ועוד שלמות הדעת על ידי התבוננות ביד ה' הניכרת בבירור בעולם שמסביבנו.

כמובן שאחרי זכינו לקבל את התורה, התבוננות בטבע הבריאה אינה הדרך היחידה להגיע להכרה בבורא. ה' נתן לנו מצוות שמטרתן להזכיר לנו אותו. אנחנו מניחים תפילין וחושבים על ה'. יש לנו מזוזות בפתחינו, והמזוזה מכריזה בפנינו שה' נמצא כאן. אנחנו מקפידים על הפרדה מוחלטת בין בשר לחלב. לשם מה? הרבה יותר זול ופשוט שיהיה כיור אחד ושיש אחד. אין זה אלא מפני שהבורא יתברך ציווה עלינו לנהוג כן. כשלומדים בבא קמא, עושים את זה מפני ציווי ה'. אנחנו לומדים בבא קמא כי ה' אמר שיש ארבע אבות נזיקין, ושעלינו להיזהר שלא להזיק את ממון חברינו. מדוע אנחנו אוהבים יהודים? כי ה' אוהב אותם. למה אנחנו מקפידים שלא ללבוש שעטנז? כי אנחנו יודעים שה' מסתכל עלינו.

כל התורה כולה, כל חייו של היהודי, מגלים על נוכחותו של הבורא. בזה אנחנו שונים מהקדמונים שחיו קודם מתן תורה. לנו יש חיובים מוגדרים שמחזקים ומחדדים את אמונתנו בבורא.

אך לא די בזה. כולנו יודעים ש"דרך ארץ קדמה לתורה". יש הסבורים ש"דרך ארץ" פירושו להתנהג בנימוס ובנעימות, אולי גם ענייני מידות טובות, ושכל אלו צריכים להגיע לפני התורה. אולם זה לא מדויק, כי נכלל בזה יותר מרק הנהגות של מידות טובות. "דרך ארץ קדמה לתורה" פירושו שכל דבר שהשכל האנושי מסוגל להשיג גם בלי התורה, צריך להיות קודם לתורה. נמצא שאמונה בה' נכללת גם היא ב"דרך ארץ", ולכן עלינו לזכור שלמרות התורה והמצוות שאנחנו מקיימים, לב ליבו של חיינו צריך להיות חיזוק והעצמת האמונה וההכרה בה', באמצעות הליכה בדרך שאברהם אבינו סלל בפנינו - לראות את ה' בעולם שסביבנו.

ג' - בדרכו של הבוחן הגדול

"מה עשו הראשונים?"

יסוד זה - ללכת בדרכיו של אברהם, מלמד אותנו הרמח"ל בספרו "דרך עץ החיים". הוא כותב שכל אדם צריך, מפעם לפעם, להיות עם עצמו, רק הוא ומחשבותיו, ולשאול את עצמו: "מה עשו הראשונים, אבות העולם שכך חשק ה' בהם?" זו שאלה טובה. מה עשה אברהם אבינו שהביא את ה' לאהוב אותו כל כך? וזה מוביל למחשבה כי "מה טוב לאדם כל ימי חייו לעשות כן גם הוא וטוב לו!" - 'גם אני רוצה לעשות כך. שגם אני אמצא חן בעיני ה'.

כעת אנחנו יודעים מה מוטל עלינו לעשות. אברהם חשב באופן עצמאי, יותר מכל אדם אחר שהעולם ראה אי פעם, ועל ידי זה הוא השיג הכרה ברורה בה' יותר מכל אדם אחר. הרמב"ם מלמד אותנו שמסעו המופלא של אברהם אל ה' עבר דרך בחינה מדוקדקת של תופעות הטבע שהוא ראה סביבו. הוא למד היטב את הבריאה, וראה תכנית ותכלית בכל פרח, כל עלה, כל צמח, כל פרי, כל בעל חיים, כל ענן. הוא ראה

בבירור כיצד הקב"ה מילא את עולמו בחכמה אינסופית, במטרה ללמד את האדם להכיר בו.

ולמרות שחז"ל אומרים ש"בן ג' שנים הכיר אברהם את בוראו", וכבר בגיל צעיר כל כך הוא הכיר במציאות הבורא ובנוכחותו, הרי שכלל שהוא גדל, הכרתו זו התחזקה יותר ויותר עד ש"בן ארבעים שנה הכיר אברהם את בוראו" (רמב"ם פ"א מהלכות עבודה זרה ה"ג) - כלומר הכיר שוב את בוראו והגיע להכרה ברורה וחזקה יותר. פירושו של דבר הוא שאברהם לא הפסיק לחשוב, אלא המשיך להתעלות ולהתקדם בעבודת האמונה בבורא. לא כמו אנשים שבאים לשמוע שיחת מוסר, ואחרי שהשתכנעו בצדקת הדברים, חוזרים הביתה ושוכחים מהכל. אברהם לקח כל התקדמות שהוא עשה, והעצים את אמונתו הברורה בבורא העולם עוד ועוד.

לראות את ה' בכל מקום

החובות הלבבות כותב שזו הסיבה שה'בחינה' היא אחת העבודות החשובות ביותר בחיננו. 'בחינה' פירושה להביט בעולם שמסביבנו לראות את ה' בכל מקום - ללמוד את הטבע במטרה להכיר בחכמתו ובחסדו של הבורא יתברך.

אין צורך בשום ספרים כדי לעשות זאת. העולם מלא בחכמה; מי שרק יפתח את העיניים, יגלה את הקב"ה כפי שעשה אברהם. אברהם אבינו לא ביקר בשום ספרייה. הוא בחן את העולם שמסביבו, והגיע להכרה ברורה בה' בעזרת שתי עיניים ושכל ישר, ללא שום ספרי לימוד או פרופסורים למיניהם.

כל אחד יכול לעשות את זה! המקור הטוב ביותר לעבודת ה'בחינה' הוא שתי העיניים שלך, עם השכל הישר שלך. העולם כולו מלא בטוב, המעיד כל כולו על הבורא יתברך, וכמו שאנו אומרים בברכת 'וצר אור': "טוב יצר כבוד לשמו" - ה'טוב', כלומר ה' שהוא הטוב, יצר את כל זה כדי להביא כבוד לשמו. "הכל יודוך" - כל דבר בעולם מרומם את כבוד ה'. אלא שצריך לפתוח את העיניים. מי שיעשה כן, ימצא הרבה מאוד חומר למחשבה בנושא הגדול של ה'בחינה'.

מדען הזרדים

כעת מתחילה עונת הסתיו. אתה הולך ברחוב, ותוך כדי הליכה בועט ברגליך בעלים הפזורים על גבי המדרכה. זה נחמד, לא? אתה נושם את האוויר הצלול של הסתיו, ומתבונן בצבעים המרהיבים של העלים, ואתה חושב לעצמך: למה העלים בכלל נושרים?

מה אתה עונה לעצמך? "נו טוב, העלים נופלים מהעץ, מה יש?" אתה חושב שהעלים נופלים מהעץ סתם כך, כמו שלך נופלים מדי פעם דברים מהיד? לא ולא! העץ מפיל את עליו משום שהוא מדען! העץ מוכרח להפיל את עליו באופן מדויק ומתוכנן ביותר!

עליכם לדעת כי בתוך הזרד הקטנטן המחזיק את העלה יש מעין שעון. זהו פלא עצום. בכל אחד מהזרדים יש שעון זעיר שמודד את אורכו של היום, וכאשר שאור השמש פוחת והולך, העלה פותח בפעולה, ומתחיל לייצר תאי חיתוך, תאים מסוימים הפועלים כמו מספריים, שמתחילים בתהליך כריתת העלים.

מי לימד את הזרד לעשות כך? מי ייצר את השעון המופלא הזה? העלים המונחים על גבי הקרקע מראים בבירור על יד ה'.

אחד מתוך עשר מיליארד

אבל הסיפור הזה של כריתת העלים הוא רק אחד מבין אותם פלאים מדהימים - אחד מתוך עשרה מיליון - עשרה מיליארד - פלאים, ומוטל עלינו לבחון כל אחד מהם. כך מלמד אותנו דוד המלך ע"ה: "שִׁיחוּ בְּכָל גְּפֻלֹּתָיו" (תהילים קה, ב) - צריך לדבר אודות כל הנפלאות של ה'. זוהי עבודה גדולה ביותר.

אפשר להביט בעץ ולומר: "מדוע ענפיו של העץ אינם גדלים אחד מעל השני?" מעולם לא עצרת כדי להביט בזה ולחשוב מדוע זה כך? צריך להשתמש בעיניים ולהתחיל לראות. אף פעם לא קורה שענף אחד גדל בדיוק מתחת לחבירו. ענף אחד גדל לכיוון הזה, וזה שמתחתיו גדל לכיוון ההפוך. מדוע זה כך? משום שהעץ מנסה להפיק את מירב אור השמש שהוא מסוגל, ולכן הוא דואג שענף אחד לא יגדל בצילו של חבירו. בנוסף, זה מספק יותר צל לאדם החוסה בצילו של העץ.

צריך להתרגל לרעיון הזה; עלינו להרגיל את עצמנו להסתכל על העצים מתוך כוונה לראות את הניסים שה' עושה. בכל עץ שהוא, מעולם לא תמצאו שני ענפים הגדלים בדיוק אחד מעל השני. אף פעם לא! רואים מזה את מעשי ידי ה'. ה' יצר את העץ ואת הטבע כולו באופן מושלם.

אצבעות מושלמות

ברגע שהתחלנו בדרך חיים זו, הרי שאין סוף לדברים שנמצא. גם כשמביטים בשתי הידים שלנו, אפשר להתפעל מהסידור המושלם של פרקי האצבעות. כשמכופפים את האצבע כלפי פנים, לא חשים שום שפשוף, ולא מרגישים כלל את חיכוך הפרקים זה בזה. הכל מעוצב בצורה מושלמת. הפרקים משומנים באופן המבטיח שהעצמות לא יישחקו בחיכוך ביניהם.

מדוע אפשר לכופף את האצבעות רק כלפי פנים ולא כלפי חוץ? זו שאלה מעניינת, שכדאי לתת עליה את הדעת. למה שלא יהיה ניתן לכופף אותם לשני הכיוונים? התשובה היא, שאם זאת היתה המציאות, הרי שכשהיינו מחזיקים בידינו משא כבד, הוא היה נופל לקרקע. אבל כעת, במציאות המופלאה שברא ה', אפשר להחזיק שקית כבידה, בלי לחשוש שהאצבעות יקרסו תחתיהן. הן ננעלות במקומן, ואפשר לכופף אותם רק פנימה. כשבוחנים את זה, מתחילים לראות פלאים על גבי פלאים.

שיער מופלא

כדאי לתרגל את הענין הזה מדי יום ביומו; פעם ביום, לבחור דבר אחד מתוך הטבע, ולחשוב עליו. יום אחד לחשוב על עצים, אתמול על האצבעות, והיום תוכלו לחשוב על השיער שלכם. איך זה השיער צומח מתוך הראש? מנין מגיע השיער? האם אוכלים שיער? זה הרי חייב היה להגיע מהיכן שהוא! אוכלים לחם, והלחם הופך לשיער. כיצד זה קורה? מדובר בנס של ממש!

יצא לכם אי פעם לחשוב על כך? הזקן הזה שצומח בפניך, הוא למעשה מזון. זה לחם, גבינה, עוף. כל מה שאכלת הופך לשיער. זה נשמע כמו סיפור דמיוני מהאגדות - אוכלים עוף והוא הופך לשיער, אבל זו המציאות. זו כימיה - אי אפשר להתכחש לזה. אנחנו מתבוננים ומגלים כיצד השי"ת, המעצב הגדול, הופך את המזון שאנחנו אוכלים לכל החומרים הנחוצים לגוף עבור ייצור השיער.

בכל מקום אליו רק נביט, נראה את יד ה' ואת "חכמתו שאין לה ערך ולא קץ" (לשון הרמב"ם פ"ב מהלכות יסודי התורה ה"ב). נבחין בחכמתו הגלויה של בורא העולם המלמד את העולם כולו על יד ה' המופלאה.

שרשרת הניסים

אתן לכם דוגמא אחת נוספת. אתמול נחתכתי באצבעי; ירד לי מעט דם, ואז הדימום הפסיק. איך זה הפסיק? זה נראה פשוט בעינינו; הדימום פסק, וזה הכל. אבל זה לא כל כך פשוט. מי אמר שזה אמור להיעצר? מה היה קורה אילו היית מחזיק בידך שקית ענקית מלאה במים, ואז אתה שם לב שבטעות נפער בשקית נקב זעיר ביותר, וזרם דק של מים מתחיל לנזול החוצה - האם הזרם הזה יפסיק איכשהו? לא, המים ימשיכו לזרום. יתכן אפילו שהחור ילך ויגדל. אז מדוע שהפצע באצבע יהיה שונה?

התהליך הזה מכונה בשפה המדעית 'קסקדה', שפירושו מספר תהליכים שמגיעים אחד בעקבות השני, כל אחד מהם מורכב ביותר, וכולם - כל אחד מהם, לפרט פרטיו, הוא חיוני ביותר! ובסופו של דבר, הדימום פוסק. הדם נקרש והעור מתחיל לצמוח שוב מעל מקום הדימום. הצמיחה החוזרת הזו של העור מעל מקום הדימום היא ניסי ניסים ממש! תאים ועצבים צריכים להתאחות. מדובר בניתוח שהוא מורכב יותר מבנייתו של גורד שחקים!

אם האמירה הנ"ל נשמעת לכם מוגזמת, אפנה אתכם לספר שנכתב על ידי מדען ידוע בשם מייקל בהה, מומחה בביולוגיה מולקולרית, העומד נדהם לנוכח התהליך המורכב של קרישת דם! בקטע בספר שהוא עוסק בפלא הזה הוא כותב כך: "איני יודע מי כן ברא את זה, אבל זה בוודאי לא ברא את עצמו".

העולם שלנו מלא בתופעות מסובכות בהרבה מקרישת הדם! כל אדם שאינו מטורף ועקשן - ובמילים אחרות, מי שאינו ממאמיני האבולוציה - עיניו ייפתחו לרווחה והוא יראה את הקב"ה בכל פינה בעולמנו. כל אחד ואחד יכול לראות את ה', כפי שאברהם אבינו ראה אותו.

לגדול באמונה

ככל שנשקיע יותר בעבודת הבחינה, כך נצליח להפיק עוד ועוד אמונה מעולמנו. "מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ" (ישעיהו ו, ג) - בכל מקום שאליז רק נביט, נראה את הניסים והנפלאות של הבורא יתברך; לאט לאט תתחיל לחלחל בנו ההכרה ש"יְיָ הוֹדוּ ה' כָּל מַעֲשֵׂיךָ" - כל אחד ממעשיך מודה לך ומשבח אותך! "כְּבוֹד מְלֻכּוֹתֶיךָ יֵאמְרוּ" - הם מספרים את כבוד מלכותך לכל! ולשם מה? "לְהוֹדִיעַ לְבָנֵי הָאָדָם גְּבוּרָתוֹ" - כדי שנוכל להתקרב לה'!

עלינו לדבר על כך כל הזמן - עם עצמנו ועם אחרים! צריך להתבונן בזה ולהתפעל! להתרגש! לא לאפשר להרגל להקהות את החושים הללו! לא נקשיב להבלים שהעולם מנסה למכור לנו! לא נתפעל מעדר הבהמות המטופשות שמסביב! עלינו לדבוק בעקשנות בבהירות ההיגיון הצרוף, ולהזכיר לעצמנו ללא הרף את כל הניסים והנפלאות שמקיפים אותנו!

אלו שיחליטו להירתם למשימת חיים זו, יתוגמלו בדרכים רבות. הם יקנו בנפשם שכנוע אמיתי ואיתן, כזה ששום רוח בעולם לא תוכל לערער אותו. הם יזכו לאמונה אמיתית וחושית, שעל בסיסה הם יוכלו לבנות עתיד של שמחה ואושר, כי עולם שבו רואים את השי"ת, הוא עולם שמח.

ובנוסף לכך, הקב"ה יאמר לכל אחד ואחד מהם: "הואיל ושאפת כל חיך לדבוק בי בעולם הזה, לראות אותי כמה שיותר בתוך טבע הבריאה, אני אשלם את שכרך לעתיד לבוא. כשם שבחרתי באברהם, כך אבחר בך 'לְחַזוֹת בְּנִעַם ה'" - להביט במתיקות השכינה, להתענג על ה' ולהנות מזיו שכינתו בעולם הבא".

שבת שלום ומבורך!

בואו נהיה מעשיים

לראות את ה' בעולמנו

במשך עשרות שנים, אברהם אבינו היה ללא מורה ומדריך האם וכיצד לעבוד את ה', ובכל זאת הוא גילה את הבורא יתברך בכח שכלו, על ידי התבוננות בעדויות הברורות הקיימות בכל חלק בבריאה. הרמח"ל לימד אותנו שמוטל עלינו לדבוק בדרכי האבות הקדושים, ולנסות למצוא חן בעיני ה' כפי שהם עשו.

השבוע נקבל על עצמנו בלי נדר לעסוק בעבודת הבחינה. בכל יום נקדיש שתי דקות כדי להתבונן בחלק כלשהו של הבריאה, וננסה להבין את מקורו: מהיכן מגיע העץ? והגרעין? מנין מגיעות הנעליים? מאיפה מגיע העור? ומה עם הדשא והבהמות? כך במשך שתי דקות בכל יום.

שאלות ותשובות

מתוך תשובות שהשיב הרב זצ"ל לשואלים

שאל אפיך וימדך זקניך ויאמרו לך

שאלה:

**מה צריכה להיות תגובתם של ההורים כאשר ילד מדבר בחוצפה
לרבה בחיידר?**

תשובה:

אולי הרב'ה לא היכה את הילד, אבל ההורים צריכים לתת לו 'פאטש'.
אולם כאשר הם מכים אותו, הם צריכים ליידע אותו שהם עושים זאת על
פי משפט צדק. עליהם לומר לו כך: "בני, עברת עבירה חמורה ביותר!
דיברת אל הרב'ה בחוצפה. מגיע לך לקבל שש מכות, אולם אנחנו נרחם
עליך וניתן לך רק חמש. באמת היית צריך לקבל שש, כך שאתה מקבל
הנחה". כך הוא יודע שיש כאן משפט, לא כעס. ואז צריך להכות אותו
פעם, פעמיים, שלוש, ארבע, חמש. והוא יעריך את זה. הוא יעריך את
התגובה שלכם.

אם תכו אותו מתוך כעס ועצבים, ללא כל הקדמה, הוא יראה בכם
אויבים. אך אם תאמרו לו כנ"ל, הוא יראה בכם דיין שעושה משפט צדק,
שבנוסף לכך גם עושה לו הנחה.

מדור זה נתרם:

לע"נ הר' יהודה לייב בן הר' מרדכי אברהם צוונבר זצ"ל נלב"ע ט' מרחשון ת.נ.צ.ב.ה.